

Konferencja Naukowa

**Razem przez stulecia
Wielokulturowe królewskie miasto Kalisz**

Kalisz, 17-18 listopada 2025

ORGANIZATORZY

Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
Miasto Kalisz

PARTNERZY

Instytut Interdyscyplinarnych Badań Historycznych Uniwersytetu Kaliskiego
Biblioteka Uniwersytetu Kaliskiego
Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

PATRONAT HONOROWY:

JE Biskup Kaliski
Damian Bryl

Prawosławna Diecezja Łódzko-Poznańska
JE Najprzewielebniejszy Biskup Atanazy (Nos)

JE Biskup Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej KEA
ks. bp dr hab. prof. ChAT Marcin Hintz

Dyrektor Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN
Zygmunt Stępiński

Prezydent Miasta Kalisza
Krystian Kinastowski

Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Kaliskiego
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego
prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Andrzej Wojtyła

Gmina Wyznaniowa Żydowska we Wrocławiu

Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Polsce

Kalisz
Dopisz swoją historię

RADA PROGRAMOWA

Prof. dr hab. Waldemar Deluga – Uniwersytet Ostrawski
Prof. dr hab. Stefan Dudra – Uniwersytet Zielonogórski
Prof. dr hab. Artur Kijas – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Prof. dr hab. Waldemar Łazuga – Uniwersytet Kaliski
Prof. dr hab. Jerzy Pietrzak – Uniwersytet Kaliski
Prof. dr hab. Jacek Wijaczka – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Prof. UK dr hab. Ewa Andrysiak – Uniwersytet Kaliski
Prof. UK dr hab. Jarosław Durka – Uniwersytet Kaliski
Prof. UK dr hab. Piotr Gołdyn – Uniwersytet Kaliski
Prof. UK dr hab. ks. Sławomir Kęszka – Uniwersytet Kaliski
Prof. UK dr hab. Krzysztof Walczak – Uniwersytet Kaliski
Dr Elżbieta Steczek Czerniawska – Uniwersytet Kaliski
Mgr Izabela Galuba-Bryja – Ambasadorka Muzeum Polin

KOMITET ORGANIZACYJNY

Prof. UK dr hab. Krzysztof Walczak – przewodniczący
Dr Marcin Mikołajczyk – sekretarz
Magdalena Aulich
Arkadiusz Błaszczyk
Dr Bogumiła Celer
Grażyna Dziedziak
Zbigniew Judasz
Anna Kubiak
Halina Hila Marcinkowska
Ewa Obała
Ewa Szczurek
Zofia Szurek

MIEJSCE OBRAD

Kalisz, sala recepcyjna Ratusza

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
IM. ADAMA ASNYKA W KALISZU

Wydarzenie pod honorowym patronatem
Krzysztofa Kinastowskiego Prezydenta Miasta Kalisza

Kalisz

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
IM. ADAMA ASNYKA W KALISZU

PROGRAM KONFERENCJI

PONIEDZIAŁEK 17 LISTOPADA 2025 R.

10.00 – Rejestracja uczestników

11.00 – Otwarcie konferencji

Sesja I

11.20 – 11.50 – Prof. dr hab. Igor Kąkolewski

Historia PL+U+L+B, czyli o schedzie wielokulturowości dawnej Rzeczypospolitej

11.50 – 12.10 – Dr hab. prof. UK Krzysztof Walczak

Królewskie miasto Kalisz i jego mieszkańcy na przestrzeni wieków

12.10 – 12.30 – Ks. dr hab. prof. UK Sławomir Kęszka

Wybrane zagadnienia z historii kościoła katolickiego w średniowieczu i czasach nowożytnych w Kaliszu

12.30 – 12.50 – Dr Anetta Głowacka-Penczyńska

Obecność mniejszości narodowych w Kaliszu w XVI-XVIII wieku w świetle ksiąg sądowych

12.50 – 13.00 – Otwarcie wystawy „Statut kaliski Artura Szyka w zbiorach Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu”

13.00 – 13.30 – Przerwa na filiżankę kawy

Sesja II Żydzi w Kaliszu

13.30 – 13.50 – Dr Adam Kędzierski

Wczesnośredniowieczne mennice kaliskie

13.50 – 14.10 – Dr Sławomir Przygodzki

Statut kaliski Bolesława Pobożnego z 1264 r. dla Żydów Wielkopolski

14.10 – 14.30 – Halina Hila Marcinkowska

Abraham Abele Gombiner autor „Magen Awraham”, rabin, dajan, dziekan akademii talmudycznej

14.30 – 14.50 – Dr Marek Szajda

Żydzi w Kaliszu na tle dziejów Żydów polskich do końca XVIII wieku

14.50 – 15.10 – Dr Aleksandra Oniszczyk

Kaliszcy Żydzi na progu nowoczesności – przełom XVIII i XIX wieku

15.10 – 15.30 – Dr hab. prof. UK Ewa Andrysiak

„Statut kaliski” Artura Szyka – promocja, edycje

15.30 – 16.00 – Dyskusja

18.00 Kolacja

WTOREK 18 LISTOPADA 2025 R.

9.00 – 11.00 – Zwiedzanie kaliskich cmentarzy

Sesja III Ewangelicy w Kaliszu

11.00 – 11.30 – Prof. dr hab. Jarosław Kłaczko

Protestantyzm na Ziemiach Zachodnich Rzeczypospolitej na przestrzeni wieków (ze szczególnym uwzględnieniem Wielkopolski)

11.30 – 11.50 – Ks. dr Ewa Józwiak

Ewangelicy w Kaliszu i okolicy przed 1795 rokiem

11.50 – 12.10 – Teresa Sokół

Zbory i sakralna architektura protestancka w powiecie kaliskim w okresie od XVI do XVIII wieku

12.10 – 12.30 – Przerwa na filiżankę kawy

Sesja IV Prawosławni i Inni

12.30 – 12.50 – Dr Violetta Wiernicka

Prawosławni – brakujący element kaliskiej mozaiki wielowyznaniowej

12.50 – 13.10 – Dr Marcin Mikołajczyk

Przybysze z Południa. Początki wspólnoty greckiej w Kaliszu

13.10 – 13.30 – Dr hab. prof. UK Makary Górczyński

Światło Południa nad Prosną: O włoskich budowniczych i kulturze śródziemnomorskiej w przestrzeni dawnego Kalisza

13.30 – 14.00 – Dyskusja

14.00 – 14.15 – Podsumowanie konferencji

15.00 – Zwiedzanie wieży ratuszowej